

Etelä-Karjalan elinikäisen oppimisen ja ohjauksen verkoston yhteistyöryhmän kokous

Aika 18.10.2018 klo 9.00–12.00

Paikka **Lappeenranta, TE-toimisto**, Pormestarinkatu 1, Kabinetti 1 (pieni neuvotteluhuone pohjakerros), 53100 Lappeenranta

Osallistujat

Etelä-Karjalan liitto	Anni Laihanen
Etelä-Karjalan liitto	Ma Ding
Saimaan ammattiopisto Sampo	Katri Huittinen
Saimaan ammattiopisto Sampo	Päivi Ovaska
Saimaan ammattiopisto Sampo	Maarit Lehtonen
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	Mari Trinidad
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	Elina Hannikainen-Himanen
SAK	Sonja Laitinen
STTK	Arja Supperi
Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	Jari Tamski
Lappeenrannan kaupunki,	Olli-Pekka Peltola
Lappeenrannan liiketoiminnat Oy	
Socom Oy	Leena Kaljunen
Hyvinvoinnin ja sivistyspalvelujen toimiala LPR	Mika Luukkonen
Opetustoimen edustaja Imatra (seutu)	Katja Hämäläinen
Nuorisotoimi Lappeenranta	Sirpa Räikkönen
Ohjaamo Lappeenranta	Jenna Ahlberg
Ohjaamo Lappeenranta	Salla Mustonen
4H	Helena Puustinen
Srkopisto Jaakkima	Helena Markkanen
Laptuote-säätiö	Virpi Ulmanen
Työ- ja elinkeinoministeriö	Anna Toni, videoyhteys
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	Vesa Auvinen
Hämeen ELY-keskus	Minna Taipale
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Juha Linden
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Asko Jaakkola
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Eija Asikainen
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Tea Munne
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Heikki Melolinna
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ritva Kaikkonen

1. Kokouksen avaaminen

*Työllisyyden, yrittäjyyden ja osaamisen palvelut -yksikön päällikkö
Tea Munne, Kaakkois-Suomen ELY-keskus*

Tea Munne toivotti Etelä-Karjalan ELO-yhteistyöryhmän tervetulleeksi kokoukseen.

Läsnäolijoiden toteaminen ja esittely

Ritva Kaikkonen toivotti omasta puolestaan Etelä-Karjalan ELO-yhteistyöryhmän tervetulleeksi kokoukseen. Kokoukseen osallistujat esittäytyivät.

2. OKM ja TEM -ohjeistus ELO-toiminnan painopisteet v. 2019 ja Kaakkois-Suomen ELO-toiminnan suuntaaminen v. 2018–2019

Kehittämispäällikkö Ritva Kaikkonen, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Ritva Kaikkonen viittasi OKM:n ”Työn murros ja elinikäinen oppiminen - elinikäisen oppimisen kehittämistarpeita selvittävän työryhmän raporttiin 8/2018”. Linkki https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tyoryhma-tyon-murros-edellyttaa-jatkuvaa-oppimista-seka-avointa-ja-joustavaa-koulutusta

Työn murros edellyttää jatkuvaa oppimista sekä avointa ja joustavaa koulutusta.

”Jokaiselle työikäiselle on oltava olemassa omaan tilanteeseen ja tarpeisiin sopivaa koulutusta, sen on löydyttävä helposti ja koulutukseen pitää olla taloudelliset mahdollisuudet osallistua, korostaa opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmä. Työryhmän laatimaan elinikäisen oppimisen keinovalikoimaan kuuluvat laajempi avoin opetus, yksilöllinen ohjaus ja valmennus sekä elinikäisen oppimisen mallit korkeakouluissa.”

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta Pitkän aikavälin politiikalla läpi murroksen. Tahtotiloja työn tulevaisuudesta, Tulevaisuusselonteon taustaselvitys. <https://tietokayttoon.fi/documents/10616/6354562/34-2018-Tulevaisuusselonteon+taustaselvitys+Pitka%CC%88n+aikava%CC%88lin+politiikalla+la%CC%88pi+murroksen+taitettu+270318.pdf/90b0f98a-61cb-45ea-b936-34369037a17b?version=1.0>

Dialogista orientaatiota odotetaan. Teema ”Yhdessä luomme hyvinvointia”. Koulutukseen tulisi kyetä nivomaan rohkeutta, joustavuutta, jonka avulla yksilö voi nopeastikin suunnata omaa osaamistaan vastaamaan kyseisen hetken osaamistarpeita.

Esimerkiksi korkeakoulutusta ja ammattikoulutusta tulisi voida suorittaa yhdistellen.

Case:

Kyseessä on toimielias pienyrittäjä ja hänellä on taustalla ammattikoulutus, tiettyjä erityisosaamisalueita yliopistosta. Hänellä on tällä hetkellä huoneilman laatuun liittyvää erityisosaamista. Hän toimii asiantuntijana oikeudenkäynneissä, jotka liittyvät ko. teemaan.

Perusopetuksen puolella 8. ja 9. luokan oppilaille pitäisi opetussuunnitelmassa olla omien voimavarojen, kyvykkyyksien ja sosiaalisuuden kartoittaminen sekä itseohjautuvuuteen tukeminen. Sen jälkeen nostetaan esille yrittäjyyskasvatus, jolla tarkoitetaan työelämävalmiuksia ja yritteliäisyyttä.

TEM on pyytänyt Kaakkois-Suomen ELO-verkostojen toiminnasta esitystä. Ritva Kaikkonen on ollut kertomassa toiminnasta 4.9.2018 valtakunnallisessa ELO-yhteistyöryhmässä.

Anna Tonin tekemä tiivis muistio ko. kokouksesta.

Ritva Kaikkonen Kaakkois-Suomen ELO-verkostojen toimenpiteitä ja maakuntavalmistelua ELO-näkökulmasta, esitys

Tuloksellista verkostotyötä osaamisen kehittämällä – Kaakkois-Suomi kasvuun! Jakakaamme sisäisen motivaation lähteitä toisillemme; nuorten hyvinvoinnin edistäminen / tulevaisuus on nuorissa, erinomaiset kollegat ja verkostot, digitalisaation hyödyntäminen työelämän ja oppilaitosten välisessä yhteistyössä. Positiivista, ratkaisukeskeistä ja toivon psykologiaa hyödynnetään työssä ja yhteistyössä. Innovaatiot käyttöön.

Toimintasuunnitelma: yhdessä työstetty verkoston voimin (vuosille 2014 – 2020). Toimintaa suunnataan vuosittain.

Kaakkois-Suomessa vahvojen verkostojen rakentaminen ollut keskiössä ja maakuntavaikuttamisen paikoissa ollaan mukana. On lupa tehdä. Viisautta on kaikkialla. Luovuus, innovaatiot. Hehkutusta!!!! Antakaamme vastuuta nuorille!

Painopisteitä:

1. Ohjaamot keskiössä

Ohjaamojen toiminta vakiinnutettu ja rekrytoitu työntekijöitä

- **Tehostetaan, selkeytetään ja kootaan yhteen** nuorille tarkoitettuja ohjaus-, sosiaali-, terveys, työvoima- ja nuorisopalveluita ja **lyhennetään palveluprosessien kestoja.**
- **Lisätään julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä.**
- Määritellään Ohjaamoiden järjestämisvastuu osana meneillään olevia uudistuksia ja asetetaan ministeriöiden, elinkeinoelämän edustajien ja kolmannen sektorin edustajista koostuva **ohjausryhmä ohjaamoiden toiminnan tavoitteellisuuden vahvistamiseksi.**

Konkreettiset ohjaustoimenpiteet; strateginen kumppanuus, ohjaamot keskiössä (keidastyöpajat)

- Ohjaus toivonpsykologiaa sisältävää, ratkaisukeskeistä. Tavoitteisiin päästään erilaisia polkuja/reittejä pitkin.
- Teemat: työllisyyttä edistävä koulutus, yrittäjyys ja hyvinvointi. Työllisyyteen rekrytointitapahtumat yhteistyössä työnantajien, TE-palvelujen kanssa. Oppilaitosyhteistyön tiivistäminen.
- Toivottiin Maailmalle! –tapahtumia. Toivottiin, että kansainvälistymistoimenpiteitä tarjotaan (opiskelemaan, töihin, vapaaehtoistyöhön ulkomaille).
- Hyvinvointi -teemaan esim. oppilaitosten, ohjaamojen, järjestön kanssa yhteistyötä - sekä yhteistyötä nuorisotyön kanssa.
- Ohjaamoiden toiminnan ja kohderyhmien laajentaminen, sote- ja maakuntauudistukseen liittyen
- OPH/ Euroguidance:

- Maailmalle.net tiimin toteuttamana ja EG:n tukemana 1-2 on-line koulutusta tutkinto-opiskelusta ulkomailla. Koulutukset on suunnattu ohjaustyössä toimiville.

Ohjaamoverkostojen monialaista yhteistyötä kehitetään.

Tutkimus: NY-yrittäjyyden kokemusten myötä koulutuksen keskeyttäminen vähenee. Kaakkois-Suomen ELO-verkosto suosittelee NY-yrittäjyyden sisällyttämistä oppilaitosten opetukseen. Perusteluna: Nuorten oppimistulokset paranevat ja tutkinnot suoritetaan loppuun. Kaakkois-Suomessa on noin 250 NY-yritystä, muutamia nuorten osuuskuntia, toiminimi yrityksiä ja osakeyhtiöitä.

Tasa-arvoisesti ohjausta: tutkintojen läpäiseminen. Nasta-hanke ja Carry On –hanke.

**2. Oppilaitosten (kaikkien yrittäjyyttä tukevien tahojen) ja elinkeinoelämän kanssa tehtävän yhteistyön systematisointi ja mallintaminen
Kaakkois-Suomen mallin kuvaaminen (pilotteja, rohkeita kokeiluja, benchmarkkausta, sähköinen järjestelmä, 2 maakuntaa, Up Action...)**

Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson yhteistyömallien kuvaaminen ja työstäminen pilotteja hyödyntäen

3. Kasvu- ja kansainvälistyminen - Mistä kasvua? Etelä-Karjalan keidastyöpaja

Yrittäjyyden edistämiseen toivotaan yhä laaja-alaisempaa yhteistyöverkostoa – siis toinen aste (Sampo ja lukiot), Saimian ja LUTin kanssa.

- LUT on yrittäjyysyliopisto, yrittäjyyden edistäminen on vahvasti strategiassa. Osaamista tutkimuksen ja toimenpiteiden kautta. KV-potentiaali!
- Lappeenrannan teknillinen yliopisto on Suomen kansainvälinen yliopisto.
- Yhteistyö on tärkeää: kaupunki, kunnat, yliopisto, ammattikorkeakoulu, julkinen sektori ja jatkossa maakunta.

Team Finland kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori Juha Linden vie asioita eteenpäin Yrityspalvelupilotin toimenpiteiden myötä. (16.3. ELO-yhteistyöryhmä ja 12.6.2018 Etelä-Karjalan maakunnan yritysten kasvupalveluita käsittelevä työseminaari)

Esitys OKM:n ohjeistus vuodelle 2019

Lappeenrannan ja Imatran Ohjaamot ja moniammatillinen verkostoyhteistyö

Ohjaamokoordinaattori **Jenna Ahlberg**, Ohjaamo Lappeenranta

Eesitys

Jenna Ahlberg kertoi, että monialaisen verkostoyhteistyön mahdollistajia ovat:

- Byrokratia, eri terminologia tutuksi
- Organisaatioiden tahtotila ja luottamus operatiiviseen työhön
- Monialainen johtaminen
- Laaja osaaminen
- Oikeat henkilöt, motivoituneet työntekijät
- Toiseen luottaminen, avoimuus
- Asenne

Yhteinen visio ja tavoite

Menossa:

- Yhteiset tapahtumat (yhdessä suunniteltu ja toteutettu)
- Asiakasraadit
- Jalkautuminen
- Pop up-tilaisuudet, infot ja tilaisuudet
- Walkers-auto
- Whatsapp, messenger, chat -yhteydenotot
- Kesätyösetelit
- Yritysyhteistyö
- Yhteiset koulutukset ja kehittämistiimit henkilöstölle (mm. nuorten asumisneuvonta)
- Nuorten koulutukset (CV-klinikka, korttikoulutukset)

Nuorten työllisyyden edistämisen konkretiaa:

- Henkilökohtainen neuvonta ja yksilötyö
- Kesätyösetelit
- Yrittäjäyhteistyö
- Motivaattorivalmennus
- Kesäksi duuniin – messut, Töihin-messut ym. tapahtumat
- CV-klinikat
- Starttisetelit
- Korttikoulutukset
- Nuorten työllistäminen ohjaamon omiin tapahtumiin
- Syystyöpajat ja työleirit

Etelä-Karjalan oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa tehtävän yhteistyön systematisointi ja mallintaminen

Ajankohtaista YritysSampon toiminnasta

Projektipäällikkö **Päivi Ovaska**, Saimaan ammattiopisto Sampo

Eesitys

Päivi Ovaska kertoi, että Sampoissa ovat kehittäneet vajaan kolme vuotta YritysSampoa, toimintamallia, oppimisympäristöä, jossa nimenomaan on tavoitteena lisätä työelämäosaamista osaksi opintoja. Ammatillisella toisella asteella opetussuunnitelmat ovat muuttuneet. Aloittivat YritysSampoa reilua

vuotta aikaisemmin ennen ammatillisen toisen asteen reformia. Ovat olleet edelläkävijöitä. Tämä on useamman hankkeen tulosta. Hankkeet jatkuvat ainakin kaksi vuotta. Ovat saaneet OKM:n strategiarahaa Yrityssampo -toimintamallin kehittämiseen ja laajentamiseen.

Opiskelijan oppiminen on tärkeää. Saada opiskelijat motivoitumaan. Yksilölliset opintopolut; kukin valitsee omat opintopolkunsa, joita opettajat tukevat. Motivaatio syntyy merkityksestä ja arvostuksesta. Oppimisympäristöt tärkeitä työelämä-lähtöisessä oppimisessä. Lähdetään työelämän toimintakokemusten prosesseista. Moniammatilliset kokemukset. Erilaisia simulaatioympäristöjä; esimerkiksi sote-alalla ensihoidon asiakastilanteita opiskellaan, ennen kuin lähdetään todellisiin asiakastilanteisiin. Liikkuva Sampo-auto, jolla lähdetään maaseudulle ja tavoitellaan erilaisia työelämäkumppaneita. Valmentava opettaja; masiiviset tiimivalmennukset. Tiimin tuki tarvitaan. Hehkuttamo; iso tila, jossa rentoa, mukavaa ja annetaan pelkästään positiivista palautetta. Muotinäytösten hehkutus meneillään. Uutena pelillisuus, pelilliset elementit. Jatkuva kehitystä.

Sampon yritysysteistyö-casejä elinkeinoelämän kanssa

*Lehtori **Maarit Lehtonen**, Saimaan ammattiopisto Sampo*

Esitys

Ritva Kaikkonen: Antti Oravuo Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:stä on todennut, että Sampo tekee systemaattista yhteistyötä yritysten kanssa. Sampo on saanut positiivista palautetta.

Maarit Lehtonen: Yhteistyöcaset elinkeinoelämän kanssa ja niiden mallintaminen. Yhteistyötä Kehyn ja Wirman kanssa ja eri yritysten kanssa.

Yritysysteistyötä tehdään eri muodoissa. Vety-hankkeessa kolmen vuoden aikana tehtiin yhteistyötä Kehyn ja Wirman kanssa. Työhyvinvoinnin tuottamista Etelä-Karjalaan. Paikallisten toimijoiden verkosto, jatkuvien käytänteiden rakentaminen. Ollaan koko ajan säännöllisessä vuorovaikutuksessa. Win-Win-periaattella toimitaan; pystytään antamaan toisillemme paljon. Systemaattisen yhteistyön luonnoskuva. Asiakasvastaavat, opettajat / koulutuspäälliköt – kiinteimmät kontaktit. Yhteinen tavoite. Mitä tapahtuu, kun hanke loppuu? Säännöllisiä pisteitä pitäisi jäädä. Kehy ja Wirma: liiketoiminnan kehittäminen yritysکوhtaisesti. Sampolla on yritysten osaamisen kehittäminen, päivittäminen ja työkalujen antaminen yrityksille. Yhteyshenkilöt. Asiakkuuspäällikkö. Tunnetaan toisiamme; ohjataan oikeille henkilöille.

Sampolla on esite, jossa on tomialakohtaiset asiakasvastaavat. Millä tavalla yritetään pitää jatkossa yhteistyötä? Hahmottelua. Infopajoja voisi olla puolin ja toisin. Aamukahvit. Vuosikellojen tarkasteluja; yhteiset tapahtumat vuoden varrelle ja voisi piipahtaa kylässä. Yrityspalveluiden koulutustarjonnan päivittäminen kumppaneille. Yritysysteistyötä on paljon hankkeissa. Hanketoimijat tietävät asioista. Vahvaa markkinointia. Tiedotteet ja jakelulistat.

Markkinointiyhteistyö; uutta yhteistyötä. Elinkeino-yhtiöillä on paljon yrityskontakteja. Uusi tietosuojalainsäädäntö asettaa haasteita. Muu paikallisyhteistyö; TE-palvelut, Wirma, Kehy, Etelä-Karjalan Yrittäjät ja yritykset.

Yritysten rooli; heille tarjottiin erilaista koulutusta, verkostoitumista, oppimismahdollisuuksia, haluttiin osallistaa yrityksiä pilottikokeiluihin.

Kasvua Kaakkoon käynnissä. Muita löytyy Sampon sivuilta. Reima-hanke, rohkeasti elinvoimaa ja innovaatiota maaseudulle (Saimia, ProAgria, Sampo).

Yhteistyö tapahtuu pääasiallisesti hankkeiden kautta. Osaamisen kehittämisen kumppanuussopimukset, asiakasvastaavat yhteyshenkilöinä. Jalkaudutaan yrityksiin. Työpaikalla tapahtuva oppiminen. Toimikunnat. Projektioppiminen.

Etelä-Karjala kasvaa ja kansainvälistyy – yritys- ja oppilaitosyhteistyö
*Team Finland kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori **Juha Linden**,*
Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Pilotit, kokeilut. Ministeriö on pyytänyt liittyen kasvupalvelu-uudistukseen erilaisia kokeiluita. Kasvupalvelupiloteista puhutaan. Kaakkois-Suomessa toteutetaan kolme Yrityspalvelupilottia. Kaksi pilottia osuus hyvin päivän teemoihin. Pilotit on suunnitteluvaiheessa ja ne on tarkoitus aloittaa ensi vuoden puolella. Pilotit on kokeilun jälkeen tarkoitus monistaa ympäri Suomea.

Ensimmäisenä pilottina ” Yritysten kansainvälistymisen edistäminen kampus-yhteistyöllä”: fokusalueena Etelä-Karjalan yritykset ja Skinnarilan kampus. Yritysten kansainvälistymisen edistäminen kampusyhteistyöllä. Kampusalueen palveluiden ja osaamisen tunnistaminen ja hyödyntäminen yritysrajoissa ei ole vielä riittävä. Miten saadaan nuoria töihin, miten saadaan kansainvälistettyä yrityksiä. Meillä on paljon kansainvälisiä opiskelijoita. Tarpeita on paikallisten yritysten kasvamiseen ja kansainvälistymiseen.

Saimialla ja LUTilla on paljon tarjottavaa yrityksille kasvuun ja kansainvälistymiseen. Potentiaali, jota ei ole hyödynnetty riittävästi. Haetaan jonkinlaisia kannustetoimintamalleja. Kaksi kärkeä: jo nyt on tuotteistettu yrityksille palveluja, joita markkinoidaan ja kenties voidaan jollain tavoin tukea. Olkoon vaikkapa labrapalvelu tai syvempi liiketoimintaa edistävä palvelu. Oppilaitoksilla on ilmaisia palveluja ja yrityksille myös palveluja, jotka ovat markkinoilla kilpailevia palveluja. Toisena kärkenä on kv-potentiaali, mitä löytyy kampusalueelta. 70 kansalaisuutta opiskelijaporukassa. Heidän saaminen yrityksiin tekemään vaikka kesätöitä tai lopputöitä. Esimerkiksi työllistämiseteli. Jotta saadaan kv-kulttuurinäkemyksiä, osaamista yrityksiin. **Jonkinlaista kannustinta, systemaattista järjestelmää** haetaan.

Tavoitteena on kansainvälistää ja edistää yritysten kasvua Skinnarilan kampuksen osaamispotentiaalia hyödyntäen. Sampolla hyviä toimenpiteitä meneillään ja edelleen Sampolla on mahdollisuus päästä näihin pilotkokeiluihin mukaan. Kesällä yritettiin yhteistyötä aloitella, mutta ei vielä saatu vuoropuhelua aikaiseksi. **Pilotti linkittyy kansalliseen Talent Boost –toimenpideohjelmaan, mikä** on pyörinyt pari vuotta. Tärkeintä on yhteinen toimintamalli. Miten saadaan osaajapotentiaali – puhutaan kasvusta ja kansainvälistymisestä –yrityksiin töihin? Pysyvyys toimintamallille tavoitteena. On toimintamalleja Ohjaamoista. Miten oppilaitoksien, Firmatiimin, osuuskuntien, Pop-Up-factorin toimintamallit pysyvät? Miten saadaan yhdessä markkinoitua? Oppilaitoksilta osaamista, koulutusta. Tiedon siirtäminen yrityksille, joilla on tarpeita. Kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyvän potentiaalın siirtäminen yritysten käyttöön. Potentiaalın tunnettuuden lisääminen Etelä-Karjalan yrityksille ja laajemmallekin.

Toinen pilotti ”Ideasta innovaatioksi”

Ideoiden löytäminen ja niiden jalostaminen eteenpäin.

Reima-hankkeesta tuli jo puhuttuakin. Sen rinnalle suunnitellaan pilotissa palveluita laajemmalle asiakasryhmälle, joilla ei vielä ole y-tunnusta. Ko. asiakkaiden sparraaminen ja vieminen siihen valmiuteen, kypsytyteen, lähdetään liiketoimintaa harjoittamaan. Taustalla Tuoteväylän toimintamalli. Alkavien yrittäjien sparraamista ja tukea ei ole riittävästi julkisessa järjestelmässä. Systematisointia, järjestelmää, kannusteita haetaan. Skinnarilan kampukselle on perustettu hautomo. Mm. sinne voidaan saada syötteitä ”Ideasta innovaatioksi”-palvelupolun kautta. Uusia yritysideoita voidaan saada: oppilaitoksilta Samposta, Skinnarilan kampukselta tai hautomon kautta, autotalleista. Eivät uskalla viedä ideaansa eteenpäin. Reima-hankkeessa on Timo Saarainen projektipäällikkönä. Hankkeessa haetaan maaseudulta ideoita. Haetaan osaamista, jotta voivat viedä ideaansa eteenpäin. Nämä ikään kuin tukisivat toisiaan. Hautomossa Mikko Ojapelto hautomon vetäjänä. Etelä-Karjalassa kokeillaan jotain uutta. Millaisia pullonkauloja on? Rohkeita kokeiluja.

Kolmas pilotti on aiesopimusmalli Business Finlandin ja maakunnan välille yhteistyöstä ja roolituksista

3. Yhdessä! Työryhmätyöskentelyä – Etelä-Karjalan ELO-toiminnan konkreettista suuntaamista v. 2019

1. Lappeenrannan ja Imatran Ohjaamot ja moniammatillinen verkostoyhteistyö
*Puheenjohtaja **Jenna Ahlberg***
2. Oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa tehtävän yhteistyön systematisointi ja mallintaminen
*Puheenjohtaja **Päivi Ovaska***
3. Etelä-Karjala kasvaa ja kansainvälistyy – yritys- ja oppilaitosyhteistyö
*Puheenjohtaja **Juha Linden***

Työryhmätyöskentelyssä päästiin hyvään alkuun. Työryhmätyöskentelyä jatketaan puheenjohtajien johdolla. Puheenjohtajat jatkavat työryhmätyöskentelyä, esimerkiksi skype-palaverien myötä ja/tai face-to face. Puheenjohtajat toimittavat valmiit ryhmätyöt ELY-keskukseen 14.12.2018 mennessä sähköpostitse osoitteeseen ritva.kaikkonen@ely-keskus.fi.

4. ELOt maakuntiin

*Erytisasiantuntija **Anna Toni**, Työ- ja elinkeinoministeriö, Alueet ja kasvupalvelut -osasto / Kasvupalvelut / Työvoiman saatavuus, Videoyhteys*

Anna Toni totesi: ”Teillä on hyvä, monipuolinen kokoonpano Etelä-Karjalan ELO-yhteistyöryhmässä. Muutenkin on hyvä kuva Kaakkois-Suomen ELO-toiminnasta, kun saimme 4.9.2018 kuulla Kaakkois-Suomen ELO-verkoston toiminnasta valtakunnallisessa ELO-yhteistyöryhmän kokouksessa. Kuulostaa tosi hyvältä.”

Valtakunnallisen ELO-ryhmän strategisen toiminnan tavoitteet liittyvät edelleen vuonna 2011 vahvistettuihin elinikäisen ohjauksen strategiaan tavoitteisiin:

- Elinikäisten TNO-palvelujen koordinointi
- Tieto-, neuvonta ja ohjaus (TNO) -palvelujen saatavuuden varmistaminen
- Kansalaisten urasuunnittelutaitojen kehittämisen mahdollistaminen
- Ohjaustyöntekijöiden osaamisen kehittäminen
- Ohjaustyön laadunvarmistus

Valtakunnallisessa ELO-yhteistyöryhmässä terävöitettiin elinikäisen ohjauksen toimenpiteitä loppukaudelle 2018 - 2019. Puheenjohtajuus on jaettu OKM ja TEM.

I Varmistetaan ohjauspalveluiden saatavuus, toimintatavat ja laatu maakuntaudistuksessa

- Valtakunnallinen vaikuttamistyö, konkreettiset suositukset/linjaukset
 - Maakunnallisten ohjauksen yhteistyöryhmien toimintamallin kehittäminen
- Alueellisten ELO-ryhmien tukeminen maakuntavalmistelussa
- Ohjauksen laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen
- ELO-toiminnan jatkosuunnittelu. Ohjauksen kansallinen koordinointi tulevaisuudessa (ELO, Ohjaamot..)

II Oppimisen ja ohjauksen digitaalisen ekosysteemin rakentumisen tukeminen

- Konsultointi erilaisten osaamisen, oppimisen ja ohjauksen tietojärjestelmien kokonaisuuden hallinnassa ja ohjausprosessin vaiheisiin liittyvien palvelutarpeiden tunnistamisessa
 - a. OKM/TEM digi-visio työn tukeminen (konsultointi, kommentointi, lausunnot)
- Ohjausalan ammattilaisten tukeminen digitaalisten työkalujen **seuraaminen**
- Kansalaisten urasuunnittelutaitojen edistäminen digitaalisten työkalujen avulla

III Matalan kynnyksen monialaisten palvelujen edistäminen (ELO- ja Ohjaamotoiminnan lähentyminen)

- Ohjaamo-toiminnan jatkuvuuden tukeminen
- Kaikenikäisille suunnattujen monialaisten palvelujen edistäminen
- Ohjausosaamisen kehittäminen

- Kansainväliseen liikkuvuuteen ja monikulttuurisuuteen liittyvä ohjausosaaminen
- Ohjausosaamistiimin työn tulosten hyödyntäminen
- Syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden lisääminen yhteiskunnassa

Tärkeintä on isot uudistukset, erityisesti maakuntauudistus. ELO-verkostoyhteistyön jatkuminen.

Painopisteenä ELO-verkostoyhteistyön vahvistaminen. Tavoitteena ELO-verkostoyhteistyön jatkuvuus tulevaisuudessakin. Työryhmä perustettu valmistelemaan asiaa. Anna Toni on vetänyt Skype-palavereita. Tarvitaan tietoa maakuntavalmisteluun liittyen. Elinikäisen ohjauksen ilosanoman eteenpäinviemiseksi on työstetty esite, joka kertoo elinikäisen ohjauksen tavoitteista ja mahdollistaa tiedon välittämistä maakuntiin, maakuntien valmistelijoille. Pääviesti: mikä on ohjauksen idea, ELO-ryhmät kannattaisi ottaa mukaan valmisteluun. Valtakunnallisen ELO-ryhmän kokouksessa esiteluonnosta käsitellään.

ELOt-maakuntiin työssä valmistellaan maakunnallisten ELOjen roolia. Olla mukana vaikuttamassa: Etelä-Karjalan ELO-yhteistyöryhmän jäsenistä noin puolet on osallistunut maakuntavalmistelun työryhmiin, tilaisuuksiin. Omien verkostojen vahvistaminen. Miten voi kertoa ELO-toiminnasta? Jokainen olemme ”eläviä käyntikortteja” ja vaikutamme, verkostojen kautta voi vaikuttaa. Jatkossa varmasti vaikuttamisen paikkoja on yhä enemmän olemassa.

Kysymys: Miten organisaationne on ollut vaikuttamassa ja miten aiotte vaikuttaa maakuntauudistukseen? liitetään Konkreettiset ohjaustoimenpiteet-taulukon päivitykseen organisaatioittain.

Vaikuttavasta elinikäisestä ohjauksesta kuvaus: [ELGPN-verkoston tool 3 –linkki](#). Oma aktiivisuus on tärkeää. Samoin tietämys asiakasrajapinnasta ja palvelutarpeista.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus / Kaakkois-Suomen ELO-verkostot suunnittelemme yhdessä parhaillaan 23.11.2018 järjestettävää Kaakkois-Suomen innovatiiviset verkostot -seminaaria. Verkostojen yhteistyön tiivistäminen on keskeistä; kutsu laitetaan eri verkostoille. Seminaari myös striimataan. Dialogisuus moniammatillisessa verkostossa mahdollistaa tuloksia verkostoyhteistyössä.

Ritva Kaikkonen, Anna Toni ja Etelä-Karjalan muutosjohtaja Aija Tuimala ovat pitäneet skype-palaverin. Ritva Kaikkonen on osallistunut myös 5.9.2018 Mia Hämäläisen kutsumaan kulttuurikokoukseen, jossa Kymenlaakson muutosjohtajan Jussi Lehtisen kanssa on keskusteltu ELO-verkostojen ja luovien alojen yhteistyöverkostojen vahvasta merkityksestä mm. tuloksellisuus ja taloudellisuus näkökulmista.

Etelä-Karjalan liitto on osallistanut verkostoja laajalla yhteistyöllä maakuntaohjelman valmistelutyössä. Ani Talka on esitellyt maakuntaohjelman ELO- yhteistyöryhmän kokouksessa. Rahojen allokointi elinikäisen oppimisen ja ohjauksen teemoihin on erinomaisesti huomioitu.

5. Ajankohtaista lukiokoulutuksesta

Lukion rehtori **Mika Luukkonen**, Lappeenrannan lyseon rehtori, Lappeenrannan kaupunki

Uusi lukiolaki tulee voimaan elokuussa 2019. Sinä on 11 keskeistä muutosta. Kurssit muuttuvat opintopisteiksi, jotka eivät ole yhteismitallisia korkeakoulujen opintopisteiden kanssa. Tarvitaan muuntokerrointa. Oppiainerajat ylittäviä opintoja. Lukiossa opiskellaan 18 eri ainetta. Oppiaineen sisällä näkökulma on monestikin hyvinkin kapea-alainen. Ei ole kyetty ratkaisemaan ongelmaa, miten meidän rakenteet tukisivat opettajien yhdessätekemistä ja ylipäättänsä oppiainerajat ylittävää opiskelua.

Uusi lukiolaki edellyttää meiltä entistä vahvempaa korkeakoulu yhteistyötä. Lukio-opintoihin pitäisi sisältyä yhä enemmän kurkistuksia korkeakouluopintoihin. Paikallisesti ollaan ”junnu-yliopistokonseptia” Lappeenrannan tekillisen yliopiston kanssa suunniteltu. Se on poikkeuksellinen valtakunnallisesti; siinä mietitään korkeakoulu yhteistyötä varhaiskasvatuksesta lukio-opintojen loppuun saakka. Valtakunnallisesti on se ongelma, että lukion päättävät eivät riittävän nopeasti sijoitu korkeakouluopintoihin. Siinä jäädään kilpailijamaista selkeästi jälkeen. Myös entistä vahvempaa kansainvälistymistä edellytetään. Erasmus-hankkeita on lukioissa. Aasia-yhteistyöstä Kimpisen lukio on vastannut. Meillä on ainut Suomen opetushallituksen Intia-hanke käynnissä tällä hetkellä. Meidän kansainvälisyyskuviot monesti rakentuvat yksittäisten ihmisten varaan, totesi Luukkonen.

Lukiolaki uudistukseen liittyy myös se, että yliopistotutkintokokeen saa uusia rajattomasti. Henkilökohtaista ohjausta lisätään. Velvoitteeksi tulee lukion päättävien opinto-ohjaus. Siinä on varmaan myös Ohjaamon kanssa keskustelun paikka. Voiko ohjaus tapahtua lukion puolella vai Ohjaamon toiminnan osana? Muualla hankittu osaaminen tulee entistä monipuolisemmin lukea hyväksi, osaksi lukio-opintoja.

Kun laki uudistuu, uudistuu myös lukion opetussuunnitelma. Koulussa on yksi opetussuunnitelma. Marraskuussa käynnistyy opetussuunnitelmatyö uudelleen. Uusien opetussuunnitelmien perusteiden tulee olla valmiina 2019. 2021 uudet opetussuunnitelmat tulee olla käytössä.

Kaiken tämän rinnalla digitalisaatio on tullut lukioon entistä voimakkaammin. On otettu käyttöön sähköisiä ylioppilastutkintokokeita. Ensi keväänä koko ylioppilastutkinto tehdään ensimmäistä kertaa sähköisesti. Matematiikka on enää ainoa, joka on tehty perinteisenä paperikokeena.

Samoin myös korkeakoulujen valintakoeperuste uudistus on astunut voimaan. Tässä entistä suurempi painoarvo on lukion ylioppilastutkintokokeella ja sillä haetaan entistä voimakkaammin jatko-opintoihin. Yliopistot ja korkeakoulut haluavat pitää kiinni autonomiastaan, millä perusteella opiskelijansa valitsevat. Tavoite on, että vuonna 2020 todistusvalinta olisi pääväylä korkeakoulu- ja yliopisto-opintoihin.

Lukiopaikkoja on mitoitettu 50 %:lle peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Viime vuosina noin 50-60 oppilasta on jäänyt lukiopaikkaa vaille. He ovat joutuneet hakeutumaan naapurikuntiin.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta on hyväksynyt meidän uuden strategisen kehittämissuunnitelman. Painopisteitä opiskelijälähtöisyys, kokonaisvaltainen hyvinvointi, motivaatio oppimiseen, turvallinen oppimisympäristö.

6. Monialaiset ohjausverkot, Poke-hanke

Hankepäällikkö **Eija Asikainen**, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Esitys

Maailman pakolaisten määrä rikkoi ennätyksen viidettä vuotta peräkkäin –apua tarvitaan enemmän kuin koskaan. Kaikkiaan kotinsa jättämään joutuneita oli vuoden 2017 lopussa 68,5 miljoonaa. Keskimäärin maailmaan tuli yksi pakolainen lisää joka toinen sekunti.

POKE-hankkeen tavoitteena: nopeuttaa pakolaistaustaisten maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja kehittämällä

- maahanmuuttajien verkostomaista ohjausta
- tieto-, neuvonta- ja ohjaushenkilöstön osaamista
- sähköisiä seurannan ja osaamisen dokumentoinnin välineitä ja
- tuottamalla uutta tietoa palveluiden kehittämisen ja päätöksenteon tueksi.

Kohderyhmät:

- Pääkohderyhmä on kansainvälistä suojelua saavat TE-toimiston asiakkaat
- Hankkeen tuloksista hyötyvät myös muut maahanmuuttajat
- Toinen pääkohderyhmä on tieto-neuvonta- ja ohjaus -henkilöstö TE-toimistoissa, oppilaitoksissa ja kunnissa

7. Tilannekatsaus ESR-toimintaan

Rahoitusasiantuntija **Minna Taipale**, Hämeen ELY-keskus

Esitys

Menossa olevia hankkeita Etelä-Karjalassa:
Yhteensä 39 alueellista ESR-hanketta

TI 3 yhteensä 10 hanketta, joista

- 6.1. hankkeita 4
- 7.1. hankkeita 3
- 8.1. hankkeita 3
- TI 4 yhteensä 12 hanketta, joista
 - 9.1. hankkeita 3
 - 9.2. hankkeita 9
- TI 5 yhteensä 17 hanketta

Rahaa sidottu ja varattu noin 7 milj. euroa.

Etelä-Karjalan hankkeita-esitys

8. Muut asiat

Erityisavustushaku korkeakouluille osaajapulaan vastaamiseksi

Erityisavustuksella rahoitettavat koulutukset voivat olla tutkintoon johtavaa koulutusta, erikoistumiskoulutusta tai lyhempiä, tutkinnon osista muodostuvia osaamiskokonaisuuksia. **Tarkoituksena on toteuttaa kestäviä toimintamalleja, joilla korkeakoulut voivat nopeasti vastata muuttuviin osaamistarpeisiin myös tulevaisuudessa. Koulutusten kohderyhmää ei ole rajattu vain korkeakoulututkinnon suorittaneisiin.**

Korkeakoulujen tulee suunnitella ja toteuttaa nopeavaikutteiset koulutushankkeet tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän ja ELY-keskusten sekä alueen työvoimahallinnon kanssa, ja **yhteistyömalli tulee kuvata hakemuksessa.** Koulutukset käynnistyivät vuonna 2019.

Avustusten hakuaika alkaa 8.10.2018 **päättyy 9.11.2018 klo 16.15.** Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee koulutushankkeita koskevat **päätökset joulukuussa 2018.**

Lisätietoja:

https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/20-miljoonaa-korkeakoulujen-haettavaksi-osaajapulaan-vastaamiseksi

https://minedu.fi/avustukset/avustus/-/asset_publisher/erityisavustus-korkeakouluille-osaajapulaan-vastaamiseksi-nopeavaikutteisten-toimenpiteiden-kautta

Konkreettiset ohjaustoimenpiteet-taulukon päivitys organisaatioittain lähetetään päivitettäväksi. Lisätään myös kysymys maakuntaudistukseen vaikuttamisesta.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokoukseen osallistujia erittäin vuorovaikutuksellisesta kokouksesta ja päätti kokouksen.

18.10.2018 Etelä-Karjalan ELO-yhteistyöryhmän kokoonpano

JAKELU

	<u>Jäsen</u>	1. Varajäsen	2. <u>Varajäsen</u>
Etelä-Karjalan liitto	Anni Laihanen		
Etelä-Suomen AVI	Virve Smarzoch	Tiina Mäkitalo	
Saimaan ammattiopisto Sampo	Anssi Martikainen	Riitta Moilanen	
Saimaan ammattikorkeakoulu	Hanna-Kaisa Parikka	Mari Tuukkanen	
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	Mari Trinidad	Minna Ranta	
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	Pirkko Korhonen	Merja Jaatinen Tiia Piikki	
Kaakkois-Suomen TE-toimisto		Tuija Luodelahti	
Kaakkois-Suomen TE-toimisto		Jari Saarinen	
Akava	Juho Liiri	Aku Lipsanen	
	juholiiri@hotmail.com	aku.lipsanen@pp.inet.fi	
	Päivi Hännikäinen	hannikainen.paivi@gmail.com	
SAK	Sonja Laitinen	Ritva Miettinen	
STTK	Pia Roiha	Tuula Rantamo	
EK, ry	Jukka Lempiäinen	Elina Moisio	
Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	Antti Oravuo	Katja Vehviläinen	
Lappeenrannan kaupunki, liiketoim:t Oy	Terhi Jantunen	Johanna Väyrynen	
Etelä-Karjalan kauppakamari	Petra Kuitunen	Mika Peltonen	
Socom Oy	Pirkko Haikara Leena Kaljunen	Marjukka Heikkilä	
Hyvinvoinnin ja sivistyspalvelujen toimiala	LPR Tuija Willberg	Anu Liljeström	Mika Luukkonen Tomi Valkeapää
Opetustoimen edustaja Imatra (seutu)	Katja Hämäläinen		
Joutsenon kansanopisto	Ulla Huutilainen	Ida-Maria Volturi	
Ohjaamo Lappeenranta	Jenna Ahlberg	Sirpa Räikkönen	
Ohjaamo Imatra	Iina Kovalainen		
4H	Helena Puustinen		
Srkopisto Jaakkima	Helena Markkanen	Heli Mursinoff-Loikkanen	
TyönVuoksi Ry	Eija Palsinjärvi-Äikäs	Kirsi Reiman Maritta Uuttu	
Laptuote-säätiö	Esa Karhu	Virpi Ulmanen	
Intoa Työstä ry	Kirsi Kärkäs-Vaittinen	Mika Salminen	
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Tea Munne		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Tarja Paananen		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Heikki Melolinna		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ira Kuvaja		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ritva Kaikkonen		
Kokoukseen pyydetty			
Työ- ja elinkeinoministeriö	Anna Toni, videoyhteys		
Saimia	Henri Karppinen		
Saimia	Mikko Ojapelto		
Edusampo Oy	Sakari Kivimäki		
LUT	Elina Hannikainen-Himanen		
Hämeen ELY-keskus	Merja Rossi		
Hämeen ELY-keskus	Minna Taipale		
Sampo	Päivi Ovaska		
Sampo	Maarit Lehtonen		

Sampo
LUT
LUT
EVL
TE-palvelut
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Markku Vengasaho
Elena Ruskovaara
Minna Hämäläinen
Sari Kosonen
Vesa Auvinen
Juha Linden
Eija Asikainen